

נושאים לדיון - ועד מנהל איקומוס ישראל פברואר 2013

נוכחים: עירית עמית כהן- יו"ר, גידי קורן, לאה שמיר שנאן, יעל אלף, מייק טרנר, תמר טוכלר
אורחים: חומי נוברשטרן, אבנר סימון, הילה

1. אישור פרוטוקול קודם

הפרוטוקול מאושר.
בעקבות בקשתו של מייק טרנר הוחלט להעביר סיכום חשבון רבעוני (מט"ח ועו"ש) על מנת ליידע את הוועד אודות מצבה הכלכלי של העמותה.

2. מפגש הועדה למורשת עולמית - אונסקו

יושבת הראש מסרה תקציר על פעילות איקומוס בחדשים האחרונים לרבות תיק המערות ותוכנית המתחמים (הרובעים) בתל אביב-יפו. ב-30 לחודש הוגשה חוות דעת +מכתב מלווה של אונסקו ישראל לגבי תוכנית המתחמים בתל אביב; כך גם הוגשה חוות דעת לתיק ארץ המערות שהוגש לוועדה למורשת עולמית. בשל שיתוף הפעולה בין איקומוס, רשות הטבע והגנים וכותבי התיק (גידי קורן, עירית עמית כהן, אסתי בר חיים ורם שואף) יצאה תוצאה משביעת רצון.
יעל אלף העלתה הצעה לייעול העבודה במקרים הבאים בהם ידרשו חברי איקומוס לחוות דעת על תיקי הגשה - לשתף פעולה בין מי שכותב את התיק לבין מי שמעריך אותו מטעם איקומוס על מנת לאפשר דיאלוג זורם יותר.

הועלתה אפשרות לקיים יום עיון בנושא הכשרה שיכשיר את חברי העמותה בהכנת תיק מועמדות לאתר מורשת עולם.
הוחלט כי תצא פנייה בנושא זה לאמנון בר אור

3. התנגדות לתוכנית המתחמים בתל אביב

הועד עודכן כי בעקבות ההתנגדות לתוכנית המתחמים בתל אביב התקבלה החלטה בעיריית תל אביב-יפו כי שינויים שיידרשו בתוכנית המתחמים כבר יצטרכו להיות מתואמים עם תמ"א 38. משמעות הדבר - חשש גובר לפגיעה במאפיינים שבגללם זכה אזור העיר הלבנה בתל אביב למעמד של אתר מורשת עולם. העדכון גם כלל הערה שאחד הקשיים שהמתנגדים ובהם גם חברי איקומוס שכתבו את הדוח נתקלו בהם הוא הזמן שנקבע להגיש את חוות הדעת, כמו גם המגבלות שנוצרו עקב כך.

ליפתא

על איקומוס ישראל להחליט מהן הגדרות התפקיד שלה בנושא - האם היא מייצגת את מדינת ישראל בדיונים? עד כמה מותר להיות פוליטיים בדיוני הועדה?
גידי ביקש להזכיר כי במישור העבודה מול הועדה למורשת עולמית הוחלט כי גם אם הועדה מודיעה כי אינה מטפלת בנושא מסוים מותר לאיקומוס ישראל לפעול בנושא.
במקרה של ליפתא הועדה הודיעה רשמית כי היא לא מתכוונת לקחת חלק בנושא. איקומוס בחרה לא לפעול גם כן כל עוד מעמד האתר לא ברור. הנושא של ליפתא עלה גם בפגישת החפיפה מול אריה.

יש לקחת בחשבון כי במישור הבינלאומי - ישנם גורמים שלוקחים את נושא ליפתא כאג'נדה כדי לנגח את המדינה. כך למשל בכנס בדובאי יצאו שני ניירות עמדה מאד אנטי

ישראלים בנושא שקראו לוועדה הבינלאומית לנקוט עמדה נגד ישראל. כמו כן למרות שלישראל היה נציג, חבר הוועדה המדעית, בכנס (דוד גוגנהיים) הנושא לא דווח לוועד המנהל. הוחלט כי דרוש מנגנון שימנע אי-דיווחים כאלו בעתיד.

הוחלט כי עיריית תוציא מכתב ליו"ר איקומוס הבינלאומי ותחדד מולו את נהלי הארגון: על פי הנהלים יש לבדוק את עמדת איקומוס במדינה מסוימת אם וכאשר עולה לדיון הקשור באותה מדינה. משום כך, גם במקרה של ליפתא חובה לאפשר לאיקומוס ישראל להגיב בפני הוועדה המדעית שעסקה בעניין זה, הוועדה למורשת ורנקולרית.

עוד חשוב לציין, כי על פי הנוהל, וועדה מדעית לא יכולה לקבל החלטה הקשורה בנושאים לאומיים, החלטה צריכה להתקבל בוועדה המדינית ובפורם הבינלאומי

4. גדר ההפרדה בבתיר - אתר מורשת עולם

לאחר שהוגש בג"צ בנושא בחן הצבא את הנתונים וערך שינויים בהתאם. כרגע נבדקת האפשרות שהאתר יוגש כאתר מורשת עולם על ידי הרשות הפלסטינית. יש לציין כי איקומוס ישראל כבר השיבה על כל תיקי המועמדות שהובאו אליה להערכה במהלך חודש דצמבר, כנדרש על ידי אונסקו והוועדה למורשת עולמית.

5. סיור לברלין - יוני 2013

בחודש יוני 2013 תוציא המועצה לשימור סיור לברלין בנושא שימור וארכיטקטורה. חומי נוברשטרן דיווחה כי נעשתה פנייה לאיקומוס ישראל כדי לשתף אותה בתכנון והוצאה לפועל של תוכנית הסיורים.

כמו כן ביקשה המועצה קישור עם נציגות איקומוס בגרמניה. הוחלט כי הועד המנהל יעביר לידי המועצה רשימת אנשי קשר רלוונטים בגרמניה.

6. הכשרה - יעל אלף

בעקבות הפגישה עם הוועדה למורשת עולמית עלה הצורך לרכז את כל המידע על תוכניות השימור השונות הפזורות באקדמיות ברחבי הארץ וליצור מתווה של שיתוף פעולה שיחשוף את הסטודנטים במסלולים אלו לפעילותה של איקומוס ישראל.

כרגע תוכניות הלימודים אינן ממוקדות מספיק, ישנו מחסור באנשי קשר וכן תחרות על משאבים וסטודנטים. יעל אלף העלתה את השאלה - האם יש מקום לקדם שיתוף פעולה שכזה מטעם איקומוס ישראל, גוף אשר אינו אקדמי ואינו מתחרה על משאבים בתחום זה?

נסקרה האפשרות לערוך סדנא מעשית משותפת בין כמה מוסדות, אקדמיים וממלכתיים, שבסופה תוענק למשתתפים תעודה. על הסדנא להיות מוכרת לגמול, מתודית ומיועדת להכשרה בנושא מסוים. התפתח דיון בדבר הקושי בתוכנית מסוג זה והוא יצירת מסגרת שתענה על צורך במגוון התמחויות עבור מספר מצומצם של אנשי מקצוע. הוחלט כי יעל תבדוק את הנושא לפגישה הבאה

7. תקנון וקריאה להתייחסות- גידי קורן

איקומוס הבינלאומי הוציאה שינויים בתקנון שמחייבים את התייחסות הועד המנהל. הוחלט כי:

- גידי יכין טיוטא בנושא
- חברי הועד יעבירו את הערותיהם בנושא
- יחובר מסמך המבוסס על ההערות שיועבר למזכירות איקומוס הבינלאומי

8. תקנות לתסקירי השפעה על הסביבה של חוק התכנון והבנייה- פרופ' מייק

טרנר

מייק ביקש לקבל את תגובתו של גידי בנושא זה - האם להשאיר אותו עמום או להוביל תסקיר השפעה על השימור (ולא על הסביבה)

9. הוחלט כי בישיבה הבאה יסוקרו שתי החלופות ויתקיים דיון בנושא התארגנות לכנס מורשת אוקטובר-נובמבר 2014 – תמר טוכלר
- קיימת כוונה לקיים כנס בינלאומי מקצועי "מחזור החיים של נכסי מורשת בנויה" שבמסגרתו נארח מומחים מהארץ ובחו"ל. במהלך הכנס יוצגו דילמות שונות ואפשרויות לימוד מהקיים בעולם. הכנס יתמקד בניהול השמור ותחזוקת מבנים.
- כרגע הוחלט כי הכנס יתקיים באיזור המרכז (מקווה ישראל או מוזיאון ארץ ישראל) בשיתוף פעולה עם הועדה המדעית לכלכת השימור.
- הועד הציע הערכה לגבי הגופים הפוטנציאליים שיכולים לסייע במימון הכנס:
- משה"ח
 - מרכז השלטון המקומי
 - אונסקו
 - עיריית תל אביב
 - אוניברסיטת בר אילן
 - שגרירות צרפת (מימון שני מרצים)
 - שגרירות בלגיה
- מייק הציע לפעול דרך הועדות המדעיות של איקומוס ישראל – יש לידע את יו"ר הועדה המדעית המקומית ולבקש ממנו ליצור קשר עם קולגות בחו"ל.
- הוחלט כי איקומוס ישראל רואה בחיוב את קיום הכנס אך מציעה לדחות אותו על מנת לקיים אותו בצורה הטובה ביותר
- עוד עלה לדיון כנס מורשת מספר 2 שמתוכנן להתקיים בחודש נובמבר 2014